

ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА

Р І Ш Е Н Н Я

Від 31.05.2024 № 2314
м. Вінниця

46 сесія 8 скликання

Про хід виконання Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки у 2023 році

Керуючись статтею 25, частиною 1 статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», міська рада

ВИРІШИЛА:

Інформацію про хід виконання Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки у 2023 році згідно з додатком до даного рішення взяти до відома.

1. Контроль за виконанням рішення покласти на постійні комісії міської ради з питань містобудування, будівництва, земельних відносин та охорони природи (А. Іващук) та з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку (С. Ярова).

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Про хід виконання Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки у 2023 році

Програма охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2025 роки (далі – Програма) визначає комплекс заходів щодо покращення стану довкілля Вінницької міської територіальної громади шляхом пропаганди екологічного способу життя, зменшення обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря, зменшення скидів забруднених стічних вод у водойми, зменшення негативного впливу промислових і побутових відходів на довкілля, збільшення кількості та площ зелених зон і спрямована на:

- підвищення екологічної свідомості населення;
- покращення стану водних ресурсів;
- вдосконалення системи поводження з відходами;
- охорону і раціональне використання зелених насаджень, збереження природно-заповідного фонду;
- покращення якості атмосферного повітря;
- реалізацію кліматичної політики, декарбонізацію та «зелений» розвиток.

Виконання Програми знаходить своє відображення у пріоритетах та цілях Стратегії розвитку Вінницької міської територіальної громади до 2030 року – Стратегії 3.0: «Зелене місто», «Вдосконалення системи поводження з побутовими та промисловими відходами, зокрема небезпечними», «Поліпшений екологічний стан Південного Бугу, малих річок та інших водойм» та в інших. Разом з тим, виконання Програми знаходить своє відображення у візії 3 «Екологічне і зелене місто над річкою Південний Буг, місто сталої мобільності», галузі «Охорона навколишнього середовища, озеленення, чиста вода, належне поводження з відходами» та в стратегічних цілях і проектах Концепції інтегрованого розвитку Вінницької міської територіальної громади 2030. Крім того, заходи Програми відповідають Дорожній карті заходів Вінницької міської територіальної громади для реалізації Зеленого курсу Вінниці до 2030 року.

Відповідальними виконавцями Програми є виконавчі органи Вінницької міської ради, підприємства, установи та організації, розташовані на території Вінницької міської територіальної громади, незалежно від форми власності та підпорядкування. Координатором виконання заходів Програми є департамент відновлення та розвитку міської ради.

За результатами проведеного аналізу реалізації природоохоронних заходів Програми охорони навколишнього природного середовища Вінницької міської територіальної громади на 2021 – 2023 роки департаментом відновлення та розвитку міської ради, як координатором відповідної Програми, встановлено низький відсоток виконання запланованих заходів у 2022 – 2023 роках.

Разом з тим, реалізація екологічних заходів є вкрай важливою для громади, як для покращення поточної ситуації, так і для запобігання виникненню екологічних проблем в подальшому. Враховуючи усе це, було прийнято рішення продовжити термін дії відповідної Програми до 2025 року включно.

У 2023 році на виконання заходів Програми направлено 133 818,665 тис. грн, з них з Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради – 492,597 тис. грн.

З метою підвищення екологічної свідомості підростаючого покоління, а також з нагоди відзначення Дня землі в квітні 2023 року у Вінниці було влаштовано кілька тематичних подій: вело-мандрівку Буго-Деснянським заказником, висадку дерев, прогулянку з орнітологом та інші, до яких долучилося понад півсотні людей. Екосвідома молодь разом із працівниками МКП «Вінницязеленбуд» висадили 13 молодих лип у центрі міста: на вулицях Соборній, Хлібній, Театральній та Архітектора Артинова. У Вінницькому літературно-меморіальному музеї Михайла Коцюбинського реалізовано проєкт ресайклінг арту «Нове життя речей».

В рамках щорічної акції «Година Землі» департаментом відновлення та розвитку міської ради:

- проведено акцію «Вимкни світло», в рамках якої необхідно було вимкнути світло та електроприлади на годину, щоб зменшити споживання електроенергії та відповідно викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;

- організовано збір макулатури в холі Вінницької міської ради (зібрано близько 1,5 тонн макулатури, виручені за макулатуру кошти були передані на потреби ЗСУ).

Протягом березня – квітня 2023 року заклади загальної середньої освіти долучилися до акції «Дні довкілля», в рамках якої прибрано території закладів освіти, зібрано та відсортовано сміття, відремонтовано й пофарбовано елементи благоустрою. У Вінницькій гімназії №24 проведено науковий фестиваль для всієї родини «STF – science/technology/future». Діти разом з батьками готували проєкти на тему: «Енергетика. Енергозбереження». До заходу долучились 270 дітей та близько 300 батьків.

У період з 24 по 28 квітня 2023 року у закладах загальної середньої та дошкільної освіти проведено екологічний марафон «Ми творимо планету власноруч». До марафону долучились 9 673 учні 1 – 4 класів, 14 722 учні 5 – 11 класів. Проведено інтерактивні бесіди та ігри, віртуальні вікторини й завдання «Наслідки подій», «Сортуй сміття!», «Плетемо сітки перемоги»; уроки сталого розвитку в форматі STEM-освіти, захист проєктів-досліджень: «Встановлення зв'язку між рівнем забруднення навколишнього середовища та рівнем захворюваності населення на прикладі населених пунктів різного розміру (села, селища, малого міста, середнього міста, міста-мільйонера)», «Проблема забруднення повітря та способи розв'язування її», екологічна конференція «Випалена земля. Вплив війни на довкілля», екологічні акції з прибирання пришкільних та паркових зон, виготовлення воцанок, пошиття шоперів зі старих речей, висадка дерев та інше.

Разом з тим, в квітні заходами екологічного марафону «Ми творимо планету власноруч» охоплено 14 738 вихованців закладів дошкільної освіти Вінницької міської територіальної громади. Проведено еко-флешмоб #Посади_деревце_посади квітку; екологічний десант «Чисте довкілля – чисте сумління»; природоохоронні акції «Насіння і зернятко про запас», «Кожну краплю бережи», «Вітаміни на городі», «Чистий садок – Чисте місто – Чиста планета». Челендж «Ми за чисте майбутнє»; вікторини та розваги «Екологічні казки», «Відгадаєш, коли знаєш»; «Подорож у королівство квітів», хвилинки милування в природі: «Бридкий? Ні, красивий! Або дітям про дощового черв'яка», майстер-класи «Екологічні цікавинки», «Екологічна іграшка своїми руками»; психолого-педагогічний тренінг «Природа – важливий засіб виховання людини»; круглий стіл «Гра і експерименти як засіб екологічного виховання дошкільнят».

У травні – червні 2023 року з ініціативи БО Фонд громади «Подільська громада» спільно з компанією «Dekoplant» у закладах освіти Вінницької громади проведено масштабну акцію «Квітні. Допмагай. Перемагай» з висадки троянд різних сортів. У закладах загальної середньої освіти в межах ініціативи було висаджено більше 1000 саджанців троянд різних сортів. 16 вересня заклади освіти приєдналися до Всесвітнього дня прибирання «World Cleanup Day» під гаслом «Хай небо буде мирним, а Україна чистою!». Зі здобувачами освіти проведено бесіди «Побачив? Прибери!», «Твоя країна має бути в чистоті», «Приберемо, примножимо, переможемо». Учасники освітнього процесу, в тому числі й батьки, залучались до нового формату проведення заходу – «цифрового прибирання».

У період з 21 вересня по 03 листопада 2023 року серед закладів дошкільної освіти Вінницької міської територіальної громади проведено конкурс «Створення екологічного куточка у закладах дошкільної освіти».

38 закладів дошкільної освіти подали конкурсні матеріали на участь у II турі Конкурсу до департаменту освіти міської ради у номінаціях:

- «Nature – територія розвитку» (створення простору біорізноманіття на території та/або у приміщеннях закладу, що сприяє оволодінню навичками, орієнтованими на сталий розвиток);

- «Discovery – лабораторія» (раціональне використання природних ресурсів, підвищення екологічної і правової обізнаності щодо охорони природних ресурсів, експериментально-дослідницька діяльність);

- «Есо-Дбай: здай, збережи, розкажи» (вирішення проблем ресурсозбереження, домашньої економії, сортування, поводження з відходами на побутовому рівні).

У листопаді 2023 року з метою популяризації природоохоронної роботи в закладах освіти, виховання дбайливого ставлення дітей до навколишнього середовища проведено акцію «Зелена хвиля». На території шістьох закладів освіти (ліцей №19, гімназія №24, Вінницько-Хутірський ліцей, Малокрушлинецький ліцей, Щітецька та Стадницька гімназії) висаджено туї, кипариси, барбарис, ялівець, калину. Загалом висаджено 189 рослин.

На просвітницьку роботу та екологічне виховання в цілому в 2023 році було спрямовано 45,000 тис. грн з Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради.

У звітному періоді проведено стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Вінницької міської територіальної громади на 2024 рік та погашено кредиторську заборгованість за проведену стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Вінницької міської територіальної громади на 2023 рік. На проведення процедур виділено з Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради кошти в сумі 84,000 тис. грн.

Водні ресурси є не лише основним джерелом питної води та важливими елементами навколишнього середовища але й місцем для рекреації. Враховуючи вплив глобальних процесів зміни клімату, воєнні дії, інтенсивність господарської діяльності та збільшення потреб у використанні води в промислових і побутових цілях, має бути сформовано комплексний підхід до водокористування та охорони водойм.

Основними джерелами забруднення вод є скиди з промислових об'єктів, неналежний стан інфраструктури водовідведення та очисних споруд, недотримання норм водоохоронних зон, змив та дренажування токсичних речовин із земель сільськогосподарського призначення.

Основні забруднюючі речовини – сполуки важких металів, сполуки азоту та фосфору, нафтопродукти, феноли, сульфати, поверхнево-активні речовини. Останнім часом зростає забруднення медичними відходами та мікропластиком.

Протягом 2023 року фахівцями Головного управління Держпродспоживслужби у Вінницькій області відібрано та лабораторно досліджено на хімічні та бактеріологічні показники 541 пробу питної води із насосних станцій КП «Вінницяоблводоканал» та водопровідної мережі міста, з яких 83 (31%) не відповідали вимогам ДСанПіНу 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» по каламутності, аміаку, хлору залишковому зв'язаному, перманганатній окиснюваності.

Впродовж звітного року на території громади лабораторно обстежено 52 криниці громадського користування. Із 52 досліджених проб на хімічні показники, 44 (84,6%) не відповідало нормативним вимогам (по вмісту нітратів та загальній жорсткості) та 37 (71,2%) по мікробіологічних показниках (виявлені загальні колі форми та E.Coli). По паразитологічних, вірусологічних та радіологічних показниках якість криничної води відповідала вимогам.

За значенням гідрохімічних показників інтегральної оцінки якості вода Південного Бугу на Вінниччині відповідає II-му класу «добри», IV-ої категорії та характеризується за станом як задовільна та за ступенем чистоти – слабо забруднена.

Із поверхневої водойми міста – річки Південний Буг лабораторно досліджено 153 проби води, з яких 17 проб води в місці водозабору та 136 в контрольних створах річки Південний Буг, в зоні впливу ОСК та пляжах міста на бактеріологічні, вірусологічні, паразитологічні, хімічні та радіологічні показники. Невідповідність нормативу встановлена в 100% пробах по хімічних (запах, БСК-5 та БСК-20, СПАР, аміак), в 57,9% – по бактеріологічних (виявлені

БГКП та ентерококи) та 5,3% – по паразитологічних показниках (виявлені яйця аскарид).

Фахівцями КП «Інститут розвитку міст» було досліджено понад 80 км мережі малих річок і струмків, за результатами якого у 2023 році розроблено та затверджено Концепцію розвитку малих річок Вінниці – 2035. Мета документу – стала інтеграція малих річок у міський простір та вдосконалення підходів до догляду, благоустрою, поліпшення стану водойм та землекористування прилеглих територій. Концепція має стати обов'язковою для врахування при просторовому плануванні території громади в цілому. Щоб зберегти та інтегрувати малі річки у життя містян та не втратити дорогоцінний ресурс, за підтримки німецької урядової організації GIZ проведено дослідження по визначенню гідрологічних характеристик водних об'єктів (річок, струмків, джерел) на території м. Вінниця.

Разом з тим, проводилася робота з водними об'єктами на сільських територіях. Так, в рамках Програми розвитку аграрного сектору та забезпечення продовольчої безпеки Вінницької міської територіальної громади на 2023-2025 роки з залученням відповідних спеціалістів була проведена інвентаризація водних об'єктів на сільських територіях та створено Реєстр водних об'єктів (ставків), які знаходяться на приєднаних територіях громади. Було виявлено 125 водних об'єктів, з яких 37 – інвестиційно-привабливі для рибальства та рекреації, 14 – уже перебувають в оренді, 60 – не є інвестиційно-привабливими ні з точки зору ведення господарської діяльності у сфері риборозведення, ні з точки зору рекреаційних проєктів. Ці об'єкти, є прилеглими до людських ділянок, тому для покращення стану цих водойм були створені ініціативні групи жителів, що отримали назву «Чиста водойма». На кінець звітнього періоду створено 6 ініціативних груп. Уповноважені особи ініціативних груп «Чиста водойма» підписали Меморандуми про співпрацю та взаєморозуміння у сфері охорони довкілля з Вінницькою міською радою. Відповідно до Меморандуму сторони зобов'язуються підтримувати в належному стані водойми та прибережні захисні смуги, слідкувати за відсутністю їх зумисного забруднення, проводити розчищення берегів тощо.

У звітньому періоді проводилась посилена робота по очистці русел малих річок, очищено 20 829 м². На дані роботи у 2023 році витрачено 502,440 тис. грн.

З метою забезпечення належного відведення атмосферних опадів з дорожнього покриття та територій житлової забудови у найбільш проблемних місцях відремонтовано ділянки мереж зливової каналізації, приведено до належного стану зливодприємальні решітки та оглядові колодязі на вулично-шляховій мережі громади.

Проведено поточний ремонт та технічне обслуговування зливової каналізації.

У звітньому періоді здійснено ремонт та обслуговування 30 852 м/п мереж зливової каналізації. На дані роботи витрачено 924,957 тис. грн. Здійснено капітальний ремонт зливової каналізації по вул. Магістратська в м. Вінниці, вартістю робіт 1 059,114 тис. грн. Проведено капітальний ремонт зливової каналізації по вул. В'ячеслава Чорновола в районі перехрестя з вул. Київська в м. Вінниці. Вартість робіт склала 18,737 тис. грн.

У звітному періоді проведено капітальний ремонт об'єкту благоустрою вул. Привокзальної із заміною 200 м зовнішньої мережі каналізації від буд. 30 до буд. 34 в м. Вінниці. Вартість робіт склала 1 425,769 тис. грн. Разом з тим, проведено капітальний ремонт об'єкту благоустрою вул. Привокзальної із заміною 73 м зовнішньої мережі зливової каналізації від будинку № 30 до річки Вінничка та об'єкту благоустрою прибудинкової території з улаштуванням 72 м водостоку біля житлового будинку по вул. Івана Дзюби, буд. 2 в м. Вінниці. Вартість робіт склала 1 185,721 тис. грн та 428,688 тис. грн відповідно.

Здійснено нове будівництво мережі каналізації по вул. Грохольських (від вул. Л. Українки до 1-го пров. Бестужева) в м. Вінниці, вартістю робіт 840,229 тис. грн.

Виготовлено проектно-кошторисну документацію для здійснення реконструкції зовнішньої мережі каналізації від будинку №78 по вул. Київській до житлового будинку №2 по вул. Г. Нарбута в м. Вінниці. Вартість робіт склала 95, 885 тис. грн.

Для погашення кредиторської заборгованості минулих років, а саме: виконання робіт з будівництва мережі каналізації на території приватного сектору квартального комітету «Добробут» мікрорайону «Старе місто» в м. Вінниця у звітному році було виділено кошти з Фонду охорони навколишнього природного середовища міської ради у сумах 267,712 тис. грн.

З метою проведення лабораторних досліджень якості води поверхневих водойм у межах громади виділено субвенцію Державній екологічній інспекції у Вінницькій області в сумі 90,000 тис. грн на придбання лабораторного обладнання і реактивів.

Загалом на покращення стану водних ресурсів направлено 6 839,315 тис. грн.

Протягом останнього десятиріччя в Україні відбувається прогресуюче накопичення відходів, як у промисловому, так і в побутовому секторах. Показник утворення побутових відходів досягає 300 кг/рік на одного мешканця. Враховуючи тенденцію до збільшення кількості відходів, це питання залишатиметься актуальним для громади все наступне десятиліття.

Важливим компонентом побутових відходів, який має величезний вплив на довкілля, є небезпечні відходи: батарейки, акумулятори, ртутні лампи, мастила та побутова хімія тощо.

Відповідно до постанови КМУ від 09 червня 2021 року №590 «Про затвердження Порядку виконання повноважень Державною казначейською службою в особливому режимі в умовах воєнного стану» з 24 лютого 2022 року були призупинені роботи з будівництва комплексу по знешкодженню побутових відходів (біля с. Людавка, Жмеринського району Вінницької області). У звітному періоді було проведено виконавчу зйомку об'єкта, виготовлено технічний паспорт та проведено коригування проектно-кошторисної документації. Вартість робіт склала 399,172 тис. грн. Завдяки роботі комплексу буде максимізовано повторне використання і мінімізовано об'єми відходів, які необхідно остаточно утилізувати, а також підвищено безпечність такої утилізації.

У звітному періоді проведено санітарну очистку 3 676 м³ контейнерних майданчиків для відходів. На дані роботи витрачено 1 359,259 тис. грн.

Продовжується еколого-просвітницька робота серед населення у напрямку роздільного збирання побутових відходів.

Протягом 2023 року придбано 100 контейнерів об'ємом 1,1 м³ для збору вологих побутових відходів загальною вартістю 1 549,920 тис. грн.

На виконання договору, затвердженого рішенням міської ради від 26.12.2023 року №3340 небезпечні відходи, що знаходились на території колишнього підприємства ВАТ «Завод «Термінал» у м. Вінниця по вул. 600-річчя, 17 вивезено. Відповідну земельну ділянку рекультивовано.

За інформацією КУП «ЕкоВін» протягом 2023 року утворено відходів – 109 967 тонн, утилізовано – 179 тонн, накопичено (захоронено) на міському полігоні – 109 788 тонн).

На заходи щодо поводження з відходами у звітному періоді направлено 3 308,4 тис. грн.

За інформацією Головного управління статистики у Вінницькій області дані про загальний обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел по м. Вінниця у 2023 році відсутні, оскільки відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів під час дії воєнного стану або стану війни» статистична та фінансова звітність може подаватися до органів державної статистики протягом 3-ох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни.

Водночас за даними Вінницького обласного центру з гідрометеорології по двох стаціонарних пунктах спостереження у 2023 році в атмосферному повітрі міста практично завжди спостерігався підвищений вміст діоксиду азоту, фтористого водню (лише на пості №2) і формальдегіду, а протягом лютого – червня – підвищений вміст завислих речовин. У порівнянні з 2022 роком перевищення по фтористому водню дещо менші (у першому півріччі 2022 року), а по діоксиду азоту та формальдегіду – більші. Загальна кількість випадків перевищення ГДК по діоксиду азоту за звітний період становить 35, зафіксовані на обох постах, але на I-ому посту перевищення значно більші. По пилу (завислі речовини) – 127 випадків перевищень ГДК по обох постах, більше зафіксовано на посту №1 (71). По фтористому водню – 19 випадків перевищень ГДК, більшість зафіксовано на посту №2. Максимальну кількість випадків перевищення ГДКм.р. по фтористому водню зафіксовано у серпні (23 випадки), по діоксиду азоту – у серпні (21 випадок), по завислим речовинам – у червні (39 випадків). Загалом по місту середні показники середньомісячних концентрацій по діоксиду азоту досягали 2,02 ГДКс.д. (для порівняння у 2022 році – 1,55 ГДКс.д.), по фтористому водню – 1,09 ГДКс.д. (у 2022 році – 1,24 ГДКс.д.) та по формальдегіду – 2,44 ГДКс.д. (у 2022 році – 1,64 ГДКс.д.). Водночас на пості №1 спостерігались вищі концентрації по формальдегіду (спостереження за вмістом формальдегіду здійснюється лише на пості №1), діоксиду азоту та по завислих речовинах (лише у першому півріччі), а на пості №2 – по фтористому водню.

Середньомісячні та максимальні з разових концентрацій інших забруднювальних домішок не перевищували відповідні санітарно-гігієнічні нормативи. Вміст важких металів у повітрі був значно нижче рівня відповідних ГДКс.д.

Загальний рівень забруднення атмосферного повітря за комплексним індексом забруднення атмосфери (далі КІЗА) у 2023 році становив 7,89 і

характеризувався, як високий (лише в січні місяці КІЗА був низьким). Порівняно з минулим роком відмічалось підвищення рівня забруднення атмосферного повітря (з 5,35 до 7,89). Найвищий індекс забруднення повітря – 9,3 – спостерігався у червні, зокрема через значно підвищену концентрацію формальдегіду (2,4 ГДКс.д.) та діоксиду азоту (2,8 ГДКс.д.). В цілому ж підвищення загального рівня забруднення повітря порівняно з попереднім роком можна пояснити тим, що у зв'язку із війною у громаді з'явилась велика кількість релокованих підприємств та внутрішньо-переміщених осіб з їх транспортними засобами, в той час, як у першій половині 2022 року багато людей виїхало за кордон та значна частина суб'єктів господарювання припинили або обмежили свою діяльність.

Разом з тим, протягом 2023 року у межах міста фахівцями ДУ «Вінницький обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» згідно з Планом моніторингових досліджень відібрано та лабораторно досліджено 54 проби атмосферного повітря на вміст оксиду вуглецю, сірчистого ангідриду, азоту діоксиду та недиференційованого за складом пилу. За результатами лабораторних досліджень перевищення гранично-допустимих концентрацій зареєстровано в 12 (22,2%) пробах. Проби відбирались в зоні впливу автомагістралей, в межах житлової забудови міста, зонах відпочинку та на межі санітарно-захисних зон промислових підприємств. Перевищення зареєстровані на перехресті вулиць Чехова – Немирівське шосе (вміст недиференційованого за складом пилу перевищував норму в 1,26 раз, а вміст оксиду вуглецю – в 1,04 рази), вулиць Пирогова – Електромережа (вміст азоту діоксиду – в 1,1 рази), вулиць Київська – Стрілецька (вміст азоту діоксиду та недиференційованого за складом пилу перевищували норматив – в 1,1 рази), вулиці Келецька – проспекту Космонавтів (вміст азоту діоксиду та недиференційованого за складом пилу перевищували норматив – в 1,05 та 1,14 раз відповідно), перехрестя вулиць Д.Нечая – К. Широцького (вміст азоту діоксиду та оксиду вуглецю перевищував норматив – в 1,1 рази).

Основними причинами, що зумовлюють незадовільний стан якості атмосферного повітря, спричиненими надмірною концентрацією парникових газів в атмосфері, є недотримання суб'єктами господарської діяльності норм природоохоронного законодавства та низькі темпи впровадження новітніх технологій.

З метою збільшення пропускної здатності вулично-шляхової мережі міста, у 2023 році до мережі автоматизованої системи керування дорожнім рухом (АСКДР) під'єднано 4 світлофорні об'єкти:

- вул. Келецька (виїзд від ТЦ «Грош»);
- перехрестя вулиць 600-річчя – Василя Порики;
- перехрестя просп. Юності – вул. Василя Порики;
- перехрестя вулиць Батозька – Академіка Янгеля.

У звітному році проведено аналіз велопішохідної інфраструктури по вул. Келецькій. Окрім того, було розроблено та втілено напрацювання по її вдосконаленню на ділянці вул. 600-річчя – просп. Космонавтів.

У 2023 році протяжність велосипедної мережі збільшено на 2,52 км. Станом на кінець 2023 року протяжність велосипедних доріжок складала 93,22 км.

Протягом 2023 року фахівцями КП «Вінницька транспортна компанія» виконано роботи по збірці 11 тролейбусів «VinLine». Тролейбуси енергоощадні, низькопідлогові, обладнані відкидними пандусами та системою автономного ходу до 20 км.

Введено в експлуатацію 20 тролейбусів Solaris Trollino 12, закуплених в м.Люблін (Польща) наприкінці 2022 року. Зазначені тролейбуси замінили частину фізично і морально застарілих тролейбусів радянського виробництва ЗіУ, що дозволило забезпечити економію електроенергії, а також зменшити поточні витрати на технічне обслуговування і ремонт рухомого складу. Додатково у 2023 році було придбано та введено в експлуатацію ще один тролейбус Solaris Trollino 12.

В рамках Угоди щодо надання технічної та фінансової допомоги для передачі вживаних трамваїв до міста Вінниця (II фаза Меморандуму про взаємодію між містом Вінницею і Урядом Швейцарської Конфедерації), КП «Вінницька транспортна компанія» отримало 28 трамвайних вагонів з м. Цюрих (Швейцарія). Перед випуском на лінію трамваї пройшли адаптацію до вітчизняних вимог та відповідну сертифікацію. На кінець 2023 року 16 трамваїв задіяно для обслуговування пасажирів на маршрутах міста.

Загалом на заходи з охорони атмосферного повітря витрачено 123 542,00 тис. грн. З метою підвищення обізнаності громадян для зменшення їх негативного впливу на стан повітря, вод та ґрунтів представниками КП «Муніципальна варта» ВМР проведено 174 рейди, складено 22 протоколи про адміністративне правопорушення за ст.152КУпАП. Водночас слід зазначити, що по всіх вище виявлених фактах, в місцях спалювання відходів та їх осередків, з метою недопущення розповсюдження вогню, багаття були ліквідовані. Окрім того, для інформування населення стосовно недопущення та заборони спалювання сухої трави, сміття, очеретів, гілля дерев та інших відходів на території громади, неодноразово були розміщені звернення в засобах масової інформації. Проведено перевірки щодо утримання прибережних захисних смуг водних об'єктів в межах приватного сектору забудови по запобіганню засмічення, забруднення поверхневих вод, на прилеглих територіях до суб'єктів господарювання, вигрібних ям для накопичення рідких відходів в приватному секторі забудови (185 перевірок водних об'єктів, надано 16 приписів, складено 45 протоколів за ст. 152 КУпАП, перевірено 925 об'єктів приватного сектору, надано 54 приписи, складено 66 протоколів).

Постійно проводилась інформаційна кампанія та опублікування прес-релізів на офіційному сайті Вінницької міської ради та в ефірах ЗМІ МКП – ІТА «ВІТА» та КП Радіокомпанії «Місто над Бугом» (58 публікацій на сайті Вінницької міської ради, 71 публікація в різних соціальних мережах міста та 58 проведених теле- і радіоефірів на місцевих каналах).

На виконання вимог ст.19 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», підприємства, установи та організації погоджують з органами місцевого самоврядування поточні та перспективні плани роботи з питань охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів. На 2024 рік погоджено 24 комплексних плани заходів з охорони навколишнього природного середовища підприємств громади, серед яких ПрАТ «Вінницький молочний завод «РОШЕН», ПАТ «Сабарівський

кар'єр», Філія «Вінницятрансприлад» АТ «Укрзалізниця», АТ «Вінницяобленерго», КП ВМР «Вінницяміськтеплоенерго», ПрАТ «ІНФУЗІЯ», ПрАТ «Вінницький ОЖК», ПрАТ «Вінницька харчосмакова фабрика» та інші. Разом з тим, підприємствами були надані звіти про виконання комплексних планів заходів з охорони навколишнього природного середовища у 2023 році. Згідно з якими на природоохоронні заходи витрачено 36 238,216 тис. грн (охорона атмосферного повітря – 87 %, водні ресурси – 5,8%, охорона земель – 5,7%, поводження з відходами – 1,2 %, просвітницька діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища – 0,62%).

З метою з'ясування основних кліматичних ризиків нашої громади та до яких потенційних негативних наслідків зміни клімату вона вразлива розроблено і презентовано документ «Оцінка вразливості Вінницької міської територіальної громади до змін клімату». Таким чином, було встановлено наступні найбільші вразливості для нашої громади – це тепловий стрес, міські зелені зони, якість та кількість питної води. Та дещо менші – енергетичні системи міста, інфекційні захворювання та алергійні прояви. Дана наукова праця дає змогу встановити, які заходи з адаптації слід проводити у громаді (інженерно-технічні, будівельно-архітектурні, економічні, заходи організаційного характеру), а отже, стане підґрунтям для подальшої розробки Стратегії з адаптації Вінницької міської територіальної громади до змін клімату. Дослідження було проведено в рамках проекту «Інтегрований розвиток міст України II, що виконується німецькою урядовою компанією GIZ (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit) за фінансової підтримки Урядів Німеччини і Швейцарії. Вартість дослідження склала 251,827 тис. грн.

Протягом звітнього періоду у системі електронного документообігу зареєстровано 24 звернення від громадян (0,02 % до загальної кількості звернень) з питань порушення екологічного законодавства.

Разом з тим, у звітньому періоді спеціалістами відділу оперативного реагування «Цілодобова варта» зафіксовано 76 скарг стосовно екологічного стану на території громади, що складає 0,13% від загальної кількості у цей період – 60 026 звернень.

На екологічному сервісі офіційного сайту Вінницької міської ради постійно розміщується інформація про поточний стан навколишнього середовища та заходи, що здійснюються з метою його покращення.

Надходження від грошових стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності у 2023 році збільшились у порівнянні з 2022 роком на 49,313 тис. грн або в 1,8 рази. Надходження від сплати екологічного податку у 2023 році зросли у порівнянні з 2022 роком на 577,294 тис. грн або в 1,2 рази.

В наступні роки спільна діяльність міської ради, підприємств, організацій та мешканців Вінницької міської територіальної громади буде спрямована на зменшення антропогенного навантаження на довкілля, підвищення екологічної свідомості населення; інформування населення про екологічний стан громади; збереження водних об'єктів та покращення їх санітарно-технічного стану; вдосконалення системи поводження з відходами; охорону і раціональне використання зелених насаджень, збереження природно-заповідного фонду

моніторинг якості стану довкілля та досягнення кліматичної нейтральності та адаптацію до змін клімату.

Покращення стану довкілля на території громади планується шляхом еколого-просвітницької роботи, моніторингу якості атмосферного повітря, оптимізації транспортної системи, будівництва мереж каналізації, удосконалення системи поводження з побутовими та небезпечними відходами, збільшення кількості та обсягів зелених зон, підвищення енергоефективності та переходу на відновлювальні джерела енергії, запровадження передових практик трансформації міського простору в екологічне середовище тощо.

Міський голова

Сергій МОРГУНОВ

Департамент відновлення та розвитку
Любич Тетяна Валеріївна
Головний спеціаліст відділу екологічної політики